

**Αΐθουσα Τέχνης
Δεσμός**

ΔΑΝΙΗΛ

**Έγκαίνια
8 Μαΐου και ώρα 8 μ.μ.**

**Διάρκεια έκθεσης από 8-23 Μαΐου 1972
Λεωφ. Συγγρού 4. Ώρες 11-1.30 και 6-9**

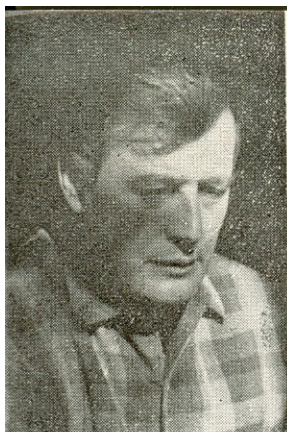
Οι κοινωνικές απασχολήσεις της καλλιτεχνικής μελέτης του Δανιήλ, εκτείνονται χρονικά στην περίοδο 1963 - 1972. Είναι δυνατό να αποτελέσουν ιδιαίτερο τμήμα έρευνας, τόσο περισσότερο αναγκαίο, όσο μεταφέρονται και εμφανέστερα κάθε φορά, στις εκάστοτε διαμορφώσεις καλλιτεχνικών προτάσεων, για να εξειδικευθούν στην άκρη της διαδικασίας και να καταλήξουν να συγκροτηθούν σε συγκεκριμένες έννοιες. Η πορεία προς την εμφάνιση οργάνωση του έργου από τα κοινωνικά του συστατικά είναι θεωρητική και εμπειρική, άντλησι από τη γενική παιδεία του καλλιτέχνη στον κοινωνικό του χώρο και από την άμεση, έντακτη συναλλαγή του, με τα υλικά του και τα πλαστικά του μέσα. Καθώς η διαδρομή προοδευτικά δημιουργεί τη συνείδηση πως το καλλιτεχνικό έργο μπορεί να σταταθή αποκλειστικά από τις κοινωνικές του έννοιες, προκαλείται το δυναμικό πέρασμα, ή ποικιλική μετάβαση στην αναγνώριση της προτεραιότητας που έχει ο θεατής σε σχέση με τον καλλιτέχνη και στην επιβεβαίωση της εξάρτησης του πλαστικού φαινομένου από τις έξελλίσεις, τις διαδικασίες της κοινωνικής ιδέας.

Η έναρξη της πορείας στα πρώτα τρισδιάστατα, χαρτονένια κουτιά, που διασταυρώνονται από τσαλακωμένες επιφάνειες και παρομοιάζονται με σκηνοθεσίες, ταυτίζεται με την πρόσκληση του θεατού να επέμβη νοητά στο έργο, νοητά να μετατρέψει τη διάταξη των επιφανειών, να περιπλανηθεί στο εσωτερικό τους. Είναι η ανέμνηση της ζωγραφικής, που αποτρέπει ακόμα από την πραγματική επέμβαση του θεατού στο έργο, την ενεργητική του συμμετοχή. "Αν η έν δυνάμει ώστόσο κοινωνική απασχολήση υπάγεται ακόμα σε αυτότελες πλαστικές αναγκαιότητες, στην αντίληψη του παθητικού έργου, στην οργάνωση του έργου σύμφωνα με την προσωπική πρωτοβουλία του δημιουργού, συνδέεται ταυτόχρονα με την παρουσία του θεατού σαν αναπόσπαστο πιά και αναγκαίο στοιχείο της καλλιτεχνικής διατύπωσης. Ο θεατής, σαν ένδεχομένη δραστηριότητα μέσα στο έργο, γίνεται όλο και πιά πολύ καθοριστικό στοιχείο της διαμόρφωσης, του είδους της καλλιτεχνικής εργασίας. "Όστε λογική συνέπεια να είναι και η αντίστροφη πρόταση του καλλιτέχνη, να δημιουργήσει το έργο, τη μορφή, το είδος της κατασκευής, που σε σχέση πάλι με το θεατή είναι ικανή να του επιτεθή, να επενεργήσει δραστήρια στη συνείδησή του και τις αντίληψεις του, να συγκροτηθεί σε ενεργητική, πραγματική παρουσία του έργου μέσα στο χώρο. Τό επιτυγχάνει χάρις στο «ηλεκτρικό χρώμα», που διαχέεται και φωτίζει, περιβάλλει και εξαναγκάζει τον θεατή να το ύποσπεί στις άλλεπάλληλες χρωματικές του διαδοχές και χάρις σε μηχανικά μέσα, που δανείζεται από το περιβάλλον της τεχνολογίας. Καθώς όμως η κοι-

νωνική απασχολήση για ένα δραστήριο έργο και σε σχέση με το κοινό οδηγεί τον καλλιτέχνη στην έξερεύνηση άλλων τρόπων διατυπώσεως, άλλων υλικών, ή διακοπή με τη ζωγραφική αντίληψη διευκολύνει την έξοδο στις ίδιες τις εικόνας του περιβάλλοντος, στα φαινόμενα του κοινωνικού χώρου και τα περιεχόμενά του. Ο καλλιτέχνης δημιουργεί ένα όργανο διατυπώσεως, που έξαρτά την πλαστική του οργάνωση από τις ανάγκες των περιεχομένων του. Τό θέαμα μέσα στην πόλη, τα απαγορευτικά σήματα της κυκλοφορίας, ή άφισα που αναβοσβύνει αποδίδουν τις αυτούσιες έντυπώσεις από το τεχνολογικό περιβάλλον και καθώς μεταδίδονται με τα μέσα της τεχνολογίας δεν αναπαριστούν την εικόνα ενός πράγματος, αλλά αποδίδουν τό ίδιο τό αντικείμενο στην απομόνωσή του και στην απομόνωση της έννοιάς του.

Όστε η κοινωνική απασχολήση να γίνεται συγκεκριμένη στην επιλογή των εικόνας, που καταπιέζουν, στην επίδειξη τους και την πρόσκληση έπειτα του θεατού να τις διαπιστώσει ο ίδιος πιά στο χώρο του, να τις αναγνωρίσει εκεί που ζή, στις καθημερινές του έμπειριες. Ο καλλιτέχνης καλεί τον θεατή να αναλάβη ο ίδιος την ευθύνη της επιλογής, την ήθικη της δημιουργίας. Αυτή η μετάβαση από τις άρχικές γενικές απασχολήσεις για κοινωνικά περιεχόμενα μέχρι τα αντικείμενα και τις όπτικοκινητικές εικόνας, που δραστηριοποιούνται και επιτίθενται, έντοπιζει την προτεραιότητα της γνώσης στο σύνολο της καλλιτεχνικής διαδικασίας, καθοδηγεί προς τη συνείδηση των φαινομένων από τα γνωστικά στοιχεία του καλλιτεχνικού έργου. Συμπίπτει με την άκρεια περίοδο της εικόνας, που αποσυντίθεται, κομματιάζεται και ανασυντίθεται για να αποσυντεθή ξανά, σύμφωνα με τους καθορισμούς του ύπολογιστού της και συνιστά την ολοκλήρωση της γνώσης της, την ταύτιση της με την επίγνωση της διαδικασίας της. Είναι η κατάληξη ενός κύκλου από έρευνες, που έσκινούν θεωρητικά, αναζητώντας στο χώρο τους τα δεδομένα μιας πρακτικής, που θα έπιτρέψει τη συνειδητοποίηση του, για να οδηγηθούν στη βαθμιαία διαμόρφωση της ίδιας της πρακτικής και της θεωρητικής της συνέπειας. Η διαδικασία αποκτά την προτεραιότητα ως προς τό περιεχόμενο. Καθώς η εικόνα που σκέπτεται, είναι ή άρνηση της εικόνας, συνιστά ή ίδια τη μελλοντική πρακτική της και την άφορμή μιας συνάντησης, μιας ανταλλαγής έξω από τό έργο: του καλλιτέχνη και του θεατή του, που αντιπαράτιθενται στον κοινωνικό διάλογο.

EMMANOYHΛ ΜΑΥΡΟΜΜΑΤΗΣ
Παρίσι, 24 Άπριλίου 1972

ΔΑΝΙΗΛ

ΑΤΟΜΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ :

- 1964 : Γκαλερί J Παρίσι.
- 1967 : Ateneo τής Μαδρίτης.
- 1971 : Ίνστιτούτο Γκαίτε, Αθήνα.

ΟΜΑΔΙΚΕΣ ΕΚΘΕΣΕΙΣ

- 1956 : Διεθνής έκθεση στη Cité Universitaire, Παρίσι.
- 1958 : Έλληνες καλλιτέχνες στο Παρίσι. Γκαλερί Nord, Παρίσι.
- 1961 : Προτάσεις για έναν κήπο II. Orsay νέοι Γάλλοι γραφίστες, Βιέννη.
Το νέο σχολείο στο Παρίσι. Γκαλερί Falazik. Μποκούμ.
- 1962 : Έλληνες ζωγράφοι και γλύπτες στο Παρίσι.
Μουσείο μοντέρνας τέχνης, Παρίσι.
- 1963 : L'oeil de Boeuf. Γκαλερί 7, Παρίσι.
Καλοκαιρινό accochage, Γκαλερί J, Παρίσι.
4 ζωγράφοι, Αρχιτεκτονική, Αθήνα.
- 1964 : Το κουτί και το περιεχόμενό του. Γκαλερί H, Legendre, Παρίσι.
Τρεις προτάσεις για μιὰ νέα γλυπτική. Βενετία.
Έλεύθερο εργαστήριο. Άμερικ. Κέντρο. Παρίσι.
- 1965 : Μπιεννάλε Σάο Πάολο, Βραζιλία.
Μεταμορφώσεις παράλληλες. Γκαλερί Άστορ, Αθήνα.
- 1967 : Μοντέρνα φύσι. Palais de Glace. Παρίσι.
- 1968 : Σαλόني του Μαΐου.
Έλληνες πρωτοποριακοί καλλιτέχνες. Μπερλίν.
- 1969 : Salon de comparaisons.
Σαλόني του Μαΐου, Παρίσι, Βελιγράδι.
Έλληνες πρωτοποριακοί καλλιτέχνες. Στουτγάρδη.
- 1970 : Art concept from Europe. Γκαλ. Bonino N. Ύορκη.
Τέχνη και Τεχνολογία. Maison de Culture Nanterre.
Σαλόني του Μαΐου.
Φεστιβάλ Σύγχρονης Τέχνης. Μουσείο Τέχνης Yokohama, Ίαπωνία.
Γκαλερί Kawatoku, Maricka, Ίαπωνία.
Μουσείο Τέχνης, Sendai, Ίαπωνία.
- 1971 : Σαλόني του Μαΐου.
Ίνστιτούτο Γκαίτε, Αθήνα.
- 1972 : Tendances de l'art plastique. Aix-en-Provence.
Σαλόني του Μαΐου. Μουσ. Μοντέρνας Τέχνης Παρίσι.
Operation Vesuve. Γκαλερί «II Centro», Νάπολη.